

RIGSBUDSMANDEN I GRØNLAND

Statsministeriet
Prins Jørgens Gård 11
1218 København K

Dato: 13. november 2007
J.nr.: 415-0001

Indberetning vedr. Grønlands Landstings efterårssamling, mandag den 12. november 2007

Under Redegørelse for dagsordenen blev flere af dagsordenens punkter udsat eller trukket tilbage, og morgendagens møde i landstinget blev aflyst på grund af folketingsvalget. Fra landstingsmedlemmer fra oppositionen blev fremsat forslag til landstingsbeslutning om at pålægge landstyret en handlingsplan til bekæmpelse af børnefattigdom. Forslaget blev indstillet afvist af landsstyret med henvisning til, at der under finanslovsbehandlingen vil blive foreslået afsat yderligere 8 mio. kr. til området. Der vil være mulighed for at føre debatten i forbindelse dermed. Forslaget blev ved afstemning afvist.

Landstinget behandlede følgende dagsordenspunkter:

Pkt. 36:

Forslag til landstingslov om fredning af kulturminde.

(Landsstyremedlemmet for Familie, Uddannelse, Kultur og Kirke)
(2. behandling)

Efter udvalgsbehandling foreligger betænkning og tillægsbetænkning, hvorefter særligt Demokraterne var bekymrede over, at det fremover er enkeltpersoner eller private erhvervsdrivende, som skal betale for arkæologiske undersøgelser, medens Johan Lund Olsen, IA udtrykte sin tilfredshed med, at firmaer som ALCOA med overskud større end Danmarks nationalprodukt skal betale her for. Forslaget blev vedtaget med Siumut, IA og Atassuts stemmer for.

Pkt. 95:

Forslag til Landstingsbeslutning om, at Landsstyret pålægges at udarbejde en pengestrømsanalyse, der skal analysere de økonomiske sammenhænge inden for det havgående fiskeri, herunder også fiskeriet efter krabber og hellefisk.

(Landstingsmedlem Jens B. Frederiksen, Demokraterne)

(2. behandling)

Kun et mindretal stemte for forslaget ved 1. behandlingen, og forslaget blev ved 2. behandlingen forkastet.

Pkt. 148:

Forslag til landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges at tage initiativer til lovopstramning hvad angår fiskeri af for små hellefisk.

(Landstingsmedlem Anthon Frederiksen, Kattusseqatigiit Partiiat)

(2. behandling)

Et enigt udvalg indstillede forslaget til forkastelse, men med en henstilling til landsstyret om, at spørgsmålet undersøges. Forslagsstiller var eneste stemme for, og han takkede for tilsagnet om en undersøgelse.

Pkt. 70:

Forslag til landstingsbeslutning om at Landsstyret fremsætter et lovforslag til FM 2008 således at erhvervsfangere/fiskere får mulighed for at modtage erstatning for mistede redskaber og indtjening på grund af pukkelhvalers ødelæggelse af fiskeredskaber.

(Landstingsmedlem Ruth Heilmann, Siumut)

(2. behandling)

Efter 1. behandling indstillet til udvalgsbehandling. Et enigt udvalg indstillede til forkastelse, hvilket forslagsstiller ikke var helt tilfreds med. Forslaget blev forkastet.

Pkt. 111:

Forslag til landstingsbeslutning om at landstyret sammen med repræsentant fra fisker- og fangererhvervet nedsætter en arbejdsgruppe med henblik på en nyordning af narhval, isbjørne og fugle fangsten.

(Landstingsmedlem Anthon Frederiksen, Kattusseqatigiit Partiiat)

(2. behandling)

Et enigt udvalg indstillede forslaget til forkastelse men med løfte om et seminar om bæredygtig udnyttelse af de levende ressourcer i februar 2008. Kun forslagsstiller stemte for forslaget ved 2. behandlingen.

Pkt. 136:

Forslag til Landstingsbeslutning om, at Landsstyret pålægges at sørge for at indføre regler således, at alle importbegrænsende og eksportfremmende produktionsvirksomheder gives den samme rabat på el, vand og varme, som i dag kun gives til fiskeindustrien.

(Landstingsmedlem Jens B. Frederiksen, Demokraterne)
(2. behandling)

Forslaget blev efter 1. behandlingen nedstemt og ikke sendt i udvalg, og der var ikke fremsat ændringsforslag. Ved afstemning blev forslaget forkastet.

Pkt. 110:

Forslag til landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges at sikre yderligere indhandlingssteder for torsk i Vest- og Østgrønland.

(Landstingsmedlem Anthon Frederiksen, Kattuseqatigiit Partiiat)
(2. behandling)

Forslaget var ikke henvist til udvalgsbehandling, og der var ikke ændringsforslag til 2. behandlingen, hvor det blev forkastet af alle undtagen forslagsstiller.

Pkt. 100:

Forslag til Landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges at arbejde for senest til FM2008 at fremkomme med forslag til en samlet handlingsplan for ældreinstitutionsområdet.

(Atassuts landstingsmedlemmer: Augusta Salling, Emilie Olsen, Kristian Jeremiassen, Thomas Kristensen, Godmand Rasmussen)
(2. behandling)

Efter betænkning fra Familieudvalget indstiller et flertal forslaget til vedtagelse med bemærkning om, at ”et velfungerende direktorat kendetegnes ved strømlinet planlægning og fremsynethed inden for dets kerneområder”, hvorfor Familieudvalget anser det for uproblematisk, at landsstyreområdet får realiseret forslaget til forårsmødet 2008. IA mente at en særlig arbejdsgruppe skulle gennemføre en grundig analyse af ældreinstitutionerne. Forslaget blev vedtaget.

Pkt. 123:

Forslag til Landstingsbeslutning om, at Landsstyret pålægges at fremsætte forslag til ændring af § 23 i Landstingsforordning nr. 15 af 20. november 2006 om offentlig hjælp, således at bestemmelsen giver mulighed for, at kommunerne kan dække udgifter til kistetransport.

(Landstingsmedlem Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit)
(2. behandling)

Et enigt udvalg indstillede forslaget til vedtagelse, og forslaget blev vedtaget med 20 stemmer for.

Pkt. 143:**Forslag til Landstingsbeslutning om, at Landsstyret pålægges at indføre niveauopdelt grønlandsk- og danskundervisning på Ilinniarfissuaq.**

(Landstingsmedlem Marie Fleischer, Demokraterne)

(2. behandling)

Et flertal indstillede forslaget til forkastelse. Forslagsstiller udtrykte utilfredshed med, at kun halvdelen af hendes forslag var behandlet, men efter afstemning kunne hun kun mønstre tre stemmer for, medens nitten stemte mod forslaget.

Pkt. 170:**Forslag til forespørgselsdebat om at arbejdspladser og direktorater tager initiativ til at etablere børnepolitik på deres arbejdspladser.**

(Landstingsmedlem Doris Jakobsen, Siumut)

Forslaget angår lettelse for kvinder med børn til deltagelse i samfundets udvikling. Således kunne forslagsstiller nævne norske tilstande, hvor arbejdspladserne har børnepasning af syge børn, og hvor der tilbydes hjemmearbejde, ligesom rejseudgifter til børn betales af det offentlige for kvindelige medlemmer af Sametinget.

Landsstyremedlemmet mente, at disse spørgsmål som udgangspunkt er forhandlingsspørgsmål eller retningslinier, som fastsættes i samarbejdsudvalg.

Forslaget affødte en længere debat om ligestilling og herunder særligt om områdets planlagte flytning fra Erhvervsdirektoratet til Familiedirektoratet. Ligestillingsrådet synes at skulle nedlægges eller indgå under direktoratet i forbindelse med en større omlægning af hjemmestyreadministrationen. Ligeledes kom en besparelse på 400.000 kr. af et budget på 1,1 mio. kr. til Ligestillingsrådet til at spille en rolle under behandlingen af dette spørgsmål, som i nogen grad blev henvist til debat under behandlingen af finanslovsforslaget.

Landstingets mandlige medlemmer udviste en enig vilje til støtte af kvinder i politik, ligesom alle var enige om, at kvinder savnes i kommunalbestyrelser og bygdebestyrelser, medens landstinget er på vej til ligestilling med sine mange kvindelige medlemmer.

Pkt. 165:**Forslag til forespørgselsdebat om hvorvidt forskningen i Grønland er baseret på samfundets behov?**

(Landstingsmedlem Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit)

Med udgangspunkt i etablering af universitetsparken Ilimmarfik ønskede forslagsstilleren at få flere forskellige emner indenfor forskning i Grønland belyst og ikke mindst en lovet Forskningspolitisk Redegørelse, som ikke blev fremlagt til forårssamlingen 2007 og ikke er fremlagt til efterårssamlingen 2007 blev efterlyst.

Et grønlandsk forskningsvidenskabeligt råd, samfundets behov for forskning, resultater af videnskabelig forskning i Grønland, som ikke bliver offentliggjort i Grønland samt Kom-

missionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland's indflydelse på forskningen var nogle af de spørgsmål, som forslagsstiller ønskede belyst.

Landsstyremedlemmet redegjorde for forskningstiltag og for bevillingerne, som i 2004 udgjorde 194 mio. kr., hvoraf 71 mio. kr. kommer fra grønlandske forskningsinstitutioner og det grønlandske erhvervsliv. Det anføres, at den grønlandske andel af forskningsmidler fra 1979 med 0 kr. er steget til 36% i 2004 af de samlede forskningsmidler. Stigningen skyldes især Naturinstituttet og de grønlandske erhvervsvirksomheder. Ligeledes er udefra finansieret forskning steget til godt 11 mio. kr., og det blev oplyst, at en professor ved Naturinstituttet har skaffet 16 mio. kr. i ekstern finansiering.

Dagens sidste forslag affødte en lang og til tider lidenskabelig debat om emner omkring forskning; om fremmedes forskning i Grønland og om ønskerne til egne forskere. Således mente landstyremedlem Arkalo Abelsen (på vegne af landsstyremedlemmet for forskning, som ikke kunne være til stede), at Grønland ligesom Tyskland med verdenskrigen ikke har fået gjort op med kolonitiden, og han udtrykte ønske om forskning af kolonitidens skadevirkninger. Flere mente, at fremmedes forskning i Grønland bør foreligge på grønlandsk, ligesom der bør kunne stilles andre betingelser til forskning udefra. Landstingsmedlem Anthon Frederiksen mente, at al forskning bør dreje sig om menneskenes vilkår.

Der blev givet løfte om et forskningsseminar, og en aldrig afgivet forskningsredegørelse blev lovet færdig til forårssamlingen 2008.

Med venlig hilsen

Søren Hald Møller

Kopi pr. e-mail: Folketinget
Kongehuset, Kabinetssekretariatet
Samtlige ministerier
Rigsombudsmanden på Færøerne